

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Finansów
Publicznych**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
INSTYTUCJI FINANSOWYCH
(NR 8)
z dnia 12 lipca 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych

– podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych (nr 8)

12 lipca 2023 r.

Podkomisja stała do spraw instytucji finansowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marcina Porzucka (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja Banku Gospodarstwa Krajowego i Polskiego Funduszu Rozwoju o funduszach celowych – w tym przychodach (rodzaj przychodu) i wydatkach (rodzaj wydatków) za okres od 2019 – 30 czerwca 2023 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Partyka** zastępca dyrektora Departamentu Wspierania Polityk Gospodarczych oraz **Tomasz Szalwiński** zastępca dyrektora Departamentu Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Sławomir Steżewski** doradca ekonomiczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Beata Daszyńska-Muzyczka** prezes zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego wraz ze współpracownikami, **Paweł Borys** prezes zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju SA.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adrian Maćkiewicz**, **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Szanowni państwo, witam serdecznie na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych.

Witam serdecznie wszystkich naszych gości. Przede wszystkim witam panią prezes Beatę Daszyńską-Muzyczkę. Bardzo dziękuję, że pani prezes znalazła dla nas czas, aby udzielić nam informacji w przedmiotowej sprawie. Myślę, że co prawda jeszcze kilka osób ma dotrzeć do nas, ale zaczniemy z szacunku do naszego czasu.

Już mamy zgłoszenie. Nie jestem zaskoczony. Bardzo proszę, pani poseł Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie powinien pan przewodniczący być zaskoczony, bo wniosłam o przedstawienie takiej informacji. Jednak z całym szacunkiem dla wszystkich stron dzisiejszego spotkania, oczekiwałam i prosiłam pana przewodniczącego, aby informacje były na piśmie. To, że tu otrzymamy od państwa... albo państwo będziecie mieć wystąpienia, to my nie mamy możliwości zastanowienia się, przeanalizowania przedstawionych materiałów, a to jest podstawą naszego dzisiejszego spotkania.

Jeśli chciałabym spotkać się z panią prezes, to bym się umówiła, pani prezes by powiedziała: może być kawa, herbata, ale nie może być innych informacji. Zatem, jak państwo, szczególnie w stosunku do Banku Gospodarstwa Krajowego... jak mamy rozmawiać? Jak państwo uważacie, że mamy rozmawiać, kiedy tych informacji na ten moment nie mamy? Żadna informacja, którą państwo przedstawicie, bez formy pisemnej nie pozwoli nam robić notatek i zadawać pytań, które może nie będą dotyczyły clou problemu, o którym chcieliśmy rozmawiać. Zatem uważam, że rzetelność po stronie bankowej powinna być duża, a my nie dostaliśmy żadnego materiału. Panie przewodniczący, po tym przedstawieniu będę prosiła o drugie spotkanie, ponieważ nie może być tak, że my nie wiemy

niczego poza referatem wygłoszonym przez panią prezes lub jej współpracowników. Jest to moja uwaga z szacunku dla obu stron.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dobrze, pani przewodnicząca. Myślę, że z szacunku dla wszystkich stron jednak pozwólmy zarówno pani prezes, jak i panu prezesowi, który właśnie do nas dotarł – witam serdecznie – aby zabrali głos. Myślę, że to jednak należy docenić. Bardzo się cieszę, że państwo prezesa dotarli do nas. Praktyka jest różna nawet na posiedzeniach komisji, tym bardziej cieszę się, że jesteście państwo na podkomisji. Myślę, że uprzedzanie ex cathedra w ten sposób i tego typu zachowanie pani poseł jest nie na miejscu. Nie będziemy tracić czasu. Nie, nie udzielam pani głosu.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Poprosiłam na piśmie, panie przewodniczący...

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Proszę pani, to nie jest...

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pytanie do pana, czy pan zwrócił się, aby był materiał na piśmie.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Proszę pani, to nie jest Komisja Finansów Publicznych, gdzie jest pani tolerowana i pani skandaliczne zachowanie, ja tego nie toleruję. Będzie pani miała tyle głosu, ile będzie potrzeba. Proszę nie udzielać sobie samej głosu.

Bardzo proszę panią prezes o zabranie głosu i przedstawienie informacji.

Prezes zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego Beata Daszyńska-Muzyczka:

Szanowni państwo, myślę, że jestem w stanie pogodzić tutaj państwa oczekiwania. Bardzo dziękuję za to zaproszenie. Odpowiadając na oczekiwania pani poseł, dokumenty, które jedynie możemy państwu przedstawić jako bank, jako instytucja podlegająca regułom prawa bankowego i w związku z pełnioną rolą, to są wszystkie dokumenty, które są udostępnione na naszych stronach. Są to sprawozdania, które są zawieszane na naszych stronach i przesyłane do odpowiednich ministerstw z wykonania budżetu poszczególnych funduszy. Żadnej innej informacji poza oficjalnie funkcjonującymi na naszych stronach nie możemy udzielić, dlatego że jesteśmy operatorem funduszy i działamy na zlecenie właściciela. Wszystkie szczegółowe pytania, które państwo mają, mogą być wyłącznie kierowane do właścicieli poszczególnych funduszy, ponieważ to jest wykonywanie decyzji tych właścicieli, czyli poszczególnych ministerstw lub KPRM-u.

Takim dokumentem, który jestem w stanie tutaj zostawić, to jest raport zintegrowany w banku za rok 2022, który jest również na naszych stronach, ujmuje on całość zagadnień funkcjonowania BGK, który posiada tak naprawdę trzy główne filary swojego działania. Jedno to jest działanie stricte bankowe na ryzyko własne, czyli podejmowane przez zarząd banku przy wykorzystaniu aktywów, pasywów, którymi dysponujemy, będąc konsorcjantem w wielu finansowaniach dłużnych z innymi bankami, a w niektórych sytuacjach również jako samodzielny podmiot finansujący, stricte przestrzegając wszystkie reguły prawa i zapisy prawa bankowego, które nas dotyczą, łącznie z tajemnicą bankową, o której też bym tutaj chciała wspomnieć.

Pozostałe dwa filary to jest obsługa funduszy europejskich i tutaj to jest działanie na zlecenie właśnie rządu lub Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. W ramach tej działalności dostarczane są regularnie informacje zgodnie z zapisami umów i rozporządzeń, według których BGK działa.

Trzecim filarem jest obsługa funduszy przepływowych, którymi dysponują poszczególne ministerstwa lub fundusze związane z działaniem kryzysowym, co do których dysponentem jest głównie KPRM.

W tych dwóch odnogach obowiązuje nas tak samo tajemnica bankowa. Ona nie obowiązuje tylko w takim przypadku, że państwo wiedzą, kto jest klientem, bo rozszerzona tajemnica bankowa dotycząca klientów banków również nie pozwala ujawniać, kto jest klientem banku. Państwo wiedzą, że klientem banku w zakresie funduszy europejskich

czy funduszy przepływowych jest rząd lub poszczególne ministerstwa i taka informacja znajduje się na stronach BGK.

Zapytanie, które od państwa dostaliśmy, dotyczyło też funduszy celowych. Fundusze celowe to jest konto należące do danego ministerstwa i co do danego konta nie robimy sprawozdań. W zakresie informacji dotyczących funduszy celowych należałoby się zwrócić bezpośrednio do poszczególnych ministerstw.

Rozumiemy też, że najbardziej państwa interesują fundusze przepływowe. Bank Gospodarstwa Krajowego obsługuje 20 takich funduszy. Najdłużej funkcjonujące fundusze przepływowe zostały utworzone w 2003 r. i w 2004 r., jest to fundusz przepływowy dotyczący rozwoju żeglugi śródlądowej, a drugi, najprawdopodobniej bardzo dobrze znany, Krajowy Fundusz Drogowy wspomagający wydatkowanie na inwestycje rozwoju dróg w Polsce. Tak naprawdę te dwa fundusze były też podstawą prawną tworzenia funduszy przepływowych, które wzmacniały i rozwijały możliwości też inwestycyjne państwa polskiego, żeby w tym procesie transformacji móc zwiększyć możliwości inwestycyjne i przyspieszyć rozwój gospodarczy naszego kraju. Dzisiaj tych funduszy jest 20. Wszystkie fundusze są opisane, ich wydatki i przepływy na koniec 31 marca są zamieszczone na stronach, są też w dyspozycji rządu i ministerstw, które dysponują tymi funduszami.

Kwestie dotyczące funkcjonowania banku rozwoju, bo jesteśmy takim bankiem rozwoju. Jesteśmy taką samą instytucją jak inne banki rozwoju w Europie i też takim wzorem, który jest do naśladowania, chociaż ze względu na wiek, który posiadamy. Dzisiaj pewno to także i niemiecki bank KfW, który jest największym bankiem rozwoju w Unii Europejskiej, ale też i praktycznie na świecie. Jesteśmy czwartym największym bankiem rozwoju w Unii Europejskiej, a przy tak szybkim rozwoju i rozwijaniu możliwości wsparcia polskiej gospodarki, to dzisiaj na forach wspólnych banków rozwoju dzielimy się też naszą wiedzą i doświadczeniem. Najbliższe takie spotkania, gdzie banki rozwoju też od nas czerpią tak naprawdę know how i możliwości rozwoju różnych form samowsparcia rządowych programów, bardzo cieszą się, że mogą od nas też korzystać z tej wiedzy i doświadczenia...

Szanowni państwo, nadmienię, że na przykład podjęcie decyzji o wsparciu, chociażby gospodarki niemieckiej – a może tutaj jest największa gospodarka, dlatego o niej wspomnę, i największy bank rozwoju – kiedy niemiecki rząd podjął decyzję, że żeby wrócić na tory tak szybkiego rozwoju gospodarki niemieckiej po pandemii, należy zwiększyć jej możliwości o około 200 mld euro, to takie zadanie również jest powierzone niemieckiemu bankowi rozwoju, czyli KfW. W zakresie zarządzania taką ilością funduszy przepływowych nie widzimy w tym nic dziwnego, że taką rolę odgrywamy jako BGK dla polskiej gospodarki, co jest misją od 1924 r., wpisaną w akt powołujący ten bank, której celem jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego.

Szanowni państwo, w tym raporcie mamy wszystkie liczby i są też liczby zaktualizowane na marzec. Jeżeli państwa te liczby interesują, to oddam wtedy głos kolegom, którzy mi tutaj towarzyszą: dyrektor zarządzający, odpowiadający właśnie za fundusze przepływowe, dyrektor do spraw finansowych i pan mecenas, prawnik. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo proszę, jeżeli panowie mają przygotowaną informację, to po to się spotkaliśmy, aby was wysłuchać.

Dyrektor zarządzający w Banku Gospodarstwa Krajowego Michał Baj:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Michał Baj, BGK.

Może w takim razie podam dane w rozbiciu od roku 2019, zsumowane dla wszystkich funduszy, jeśli chodzi o wydatki i wpływy. Za rok 2023 zaprezentujemy dane za I kwartał, czyli do 30 marca.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Te dane są wszystkie zawarte na stronie internetowej.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Pani przewodnicząca, wysłuchajmy naszych gości i...

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ale to państwo...

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Proszę nie sabotować prac podkomisji.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ja o tę podkomisję poprosiłam, więc panie przewodniczący, jeżeli mam uwagi dotyczące posiedzenia tej podkomisji, to pan powinien mi udzielić głosu. Z szacunkiem, ja bardzo precyzyjnie powiedziałam i pana poprosiłam, bo żadnym skandalem nie jest, że poprosiłam, aby te materiały były na piśmie. Sam pan przewodniczący wie, że jeśli mieliśmy do skonsultowania w ubiegłym tygodniu dwadzieścia parę ustaw – i myślę, że pochwaliliście mnie za moją aktywność i za moją wiedzę – jeżeli na każdym posiedzeniu mamy co najmniej 30 do 50 ustaw, to oczekiwałam sprawozdania syntetycznego, a nie porady, że mogę sobie wszystko poszukać na stronie internetowej. Jeżeli mamy jakąkolwiek prezentację ze strony podmiotu, który się tym zajmuje, to oczekuję, że przynajmniej mamy jakąś wiedzę...

Od pani prezes w tej odpowiedzi otrzymałam syntetyczne objaśnienie, kiedy utworzono bank, jaka jest misja, jakie mamy fundusze, ale nie otrzymałam per saldo pokazania, ile... Odesłała mnie pani prezes do dysponentów określonych funduszy. Czyli tak, ja mogę sobie popatrzeć na stronę internetową, obejrzeć i wysłać list do dysponenta, który może mi ujawnić informację dotyczącą rachunku, dotyczącą salda.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Szanowni państwo, żadnych innych dokumentów poza...

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dotyczącą salda tych 20 funduszy.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

One wszystkie są oficjalnie dostępne.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pani prezes, z szacunku nie będę używała słów takich, które się cisną na usta. Jednak, gdyby pani zadała takie pytanie jak ja i otrzymała taką odpowiedź, jaką otrzymałam od pani, zachowałaby się pani identycznie jak ja, a może jeszcze bardziej w sposób wymagający do instytucji... Jeżeli prosimy, ja proszę...

Teraz jest moje generalne pytanie: Czy pan się zwrócił, abyśmy otrzymali tę informację na piśmie? Ponieważ poprosiłam pana, że jeżeli mamy być przygotowani, to nie, że robię sobie notatki i będę prosiła, a pan z łaskawości swojej zrobi czy nie zrobi kolejne posiedzenie, tylko będę miała jakiś materiał ze strony podmiotu, którego zagadnienia omawiamy na dzisiejszej podkomisji. Nie zwoływał pan nigdy podkomisji, bo nie miał pan takiej potrzeby. Trafił się panu mój wniosek jak manna z nieba i teraz pan jeszcze próbuje powiedzieć, że skandaliczne jest moje zachowanie.

Poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Oczywiście jest. Przerwała pani wystąpienie naszego gościa i proszę przerwać to wystąpienie.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

A zrobił pan już notatki?

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Szanowni państwo, naprawdę, zachowujmy powagę tego miejsca.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Właśnie my też oczekujemy powagi.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Nie udzieliłem pani głosu. Skandalem nie jest pani prośba o tę czy inną rzecz, tylko non stop przerywanie. To, że niektórzy tolerują przy stole prezydialnym pani zachowanie, to nie znaczy, że ja będę to robił i nie chcę tego robić. Niestety nie mam możliwości wyłączenia pani głosu. Zwróciła się pani o tę podkomisję i nie jest prawdą, że podkomisje się nie odbywały. Oczywiście podkomisje się odbywały, chociażby pracowaliśmy w sprawach dotyczących wakacji kredytowych. Nie zgłosiła pani kilka miesięcy temu swoich uwag i propozycji pracy podkomisji. Cieszę się, że są z nami przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości, którzy mimo licznych obowiązków są tutaj na sali, z opozycji pan poseł Cichoń zdaje się jest gościem, natomiast nie ma członków tej podkomisji poza panią. Mam taką serdeczną prośbę, aby to nie była podkomisja, gdzie pani jest gwiazdą, tylko żeby „gwiazdami” byli nasi zacni goście.

Bardzo proszę o kontynuację, wysłuchajmy, posłuchajmy najpierw, być może uda się pani zgromadzić taką wiedzę, która będzie panią satysfakcjonować. Bardzo proszę o dokończenie wypowiedzi przez przedstawicieli BGK. Bardzo proszę o nieprzerywanie.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Szanowni państwo, przedstawimy te liczby. W międzyczasie poproszę o przygotowanie wydrukowanych raportów do 31 marca 2023 r. i do końca podkomisji, żeby były dostarczone te dokumenty, tak żeby były na papierze faktycznie do wglądu. Żadnych innych dokumentów nie będziemy tworzyć w odniesieniu do tego, jakimi oficjalnymi dokumentami dysponuję.

Tak prawdopodobnie, pani poseł, też byłabym zdenerwowana, chociaż mogłabym mieć trochę pretensję do siebie, że nie trafiłam do dokumentów, które są oficjalnie dostępne.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo proszę, czy przedstawiciel BGK będzie zabierał głos?

Ale, panie pośle...

Poseł Janusz Cichoń (KO) – spoza składu podkomisji:

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Nie, nie, był przerywany głos. Oczywiście jest pan pierwszy w kolejce, będzie pan miał tyle czasu, ile jest to niezbędne. Natomiast bardzo proszę o... Nie ma pan głosu, panie pośle. Otrzyma pan głos zaraz po wystąpieniach merytorycznych naszych gości. Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, BGK.

Dyrektor zarządzający w BGK Michał Baj:

Dziękuję bardzo. Zaczynając od roku 2019, bo mamy te dane w rozbiciu na lata 2019–2023 i mówimy tutaj o wszystkich funduszach przepływowych, które były obsługiwane...

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Przepraszam bardzo, chciałem tylko zadeklarować, że poza nagłośnieniem, które mamy standardowo, będę chyba zmuszony włączyć dyktafon w moim telefonie, ponieważ obelgi, jakie padają ze strony pani Skowrońskiej, są skandaliczne i będą odnotowywane.

Bardzo proszę kontynuować.

Dyrektor zarządzający w BGK Michał Baj:

Dziękuję. Zaczynając od roku 2019 wpływy wszystkich 20 funduszy obsługiwanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego sumowały się do kwoty 16 mld 921 mln zł, natomiast wydatki wynosiły 15 mld 963 mln zł. To jest za rok 2019. Za rok 2020 wpływy – 140 mld 988 mln zł, wydatki – 112 mld 624 mln zł. Za rok 2021 wpływy – 84 mld 98 mln zł, wydatki – 74 mld 718 mln zł. Rok 2022 wpływy – 104 mld 98 mln zł, wydatki – 106 mld 603 mln zł. Rok 2023, ale przypomnę, że dane mamy od 1 stycznia do 30 marca, czyli za I kwartał, to wpływy – 22 mld 223 mln zł i wydatki 18 mld 411 mln zł. Są to dane, które w zaproszeniu na dzisiejszą podkomisję zostały nam przekazane i one odpowiadają temu pytaniu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z BGK chciałby kontynuować? W takim razie proponuję, ponieważ jestem pewny, że dyskusja nadal będzie gorąca...

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Zaznaczę, że to dotyczy wszystkich 20 funduszy przepływowych. Nie są ujęte tam żadne dane dotyczące funduszy celowych. Tak że poproszę, żeby to właśnie było podkreślane, to są fundusze przepływowe.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Myślę, że teraz warto, aby głos zabrał pan prezes Paweł Borys. Bardzo proszę.

Prezes zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju SA Paweł Borys:

Szanowni państwo, bardzo dziękuję za zaproszenie na posiedzenie podkomisji. W materiale przesłał państwu sprawozdanie tarczy finansowej, bo stosownie do tego, co było wcześniej powiedziane à propos funduszy celowych, Polski Fundusz Rozwoju nie prowadzi żadnych funduszy celowych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Nie prowadzimy również funduszy przepływowych takich jak Bank Gospodarstwa Krajowego. Podstawą realizacji programu tarczy finansowej w czasie pandemii była ustawa o systemie instytucji rozwoju art. 21a, przyjęty przez Sejm, na podstawie którego Rada Ministrów powierzyła Polskiemu Funduszowi Rozwoju realizację programu tarczy finansowej, więc założyliśmy, że chodzi o program tarczy finansowej. W przesłanym materiale są sprawozdania tego programu i wszystkie informacje dotyczące udzielonych subwencji, aktywów, zobowiązań, kwot umorzonych.

Jeżeli państwo pozwolą, krótko te dane podsumuję. Przypominając, Polski Fundusz Rozwoju w latach 2020–2021 w związku z pandemią COVID realizował tak naprawdę cztery podprogramy dużego programu tarczy finansowej. Pierwszy program realizowany w 2020 r. to była tarcza finansowa dla małych i średnich przedsiębiorstw. Również w 2020 r. była realizowana tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw. W roku 2021 w związku z drugą i trzecią falą pandemii rząd podjął decyzję o realizacji programu tarczy finansowej dla małych i średnich przedsiębiorstw, która była już dedykowana węższemu gronu sektorów polskiej gospodarki, które były w tym czasie zamknięte. Było to ponad 55 branż. Również w 2021 r. uczestniczyliśmy w szerszym programie pomocowym dla Polskich Linii Lotniczych LOT, udzielając tej firmie finansowania dłużnego. Elementem całego programu dla LOT było również podniesienie kapitału.

Jeżeli chodzi o udzielone finansowanie w ramach tych programów, łączna kwota tego finansowania w ramach całej tarczy finansowej to 74,5 mld zł. Przypomnę, że cały program zakładał, że ta kwota może wynieść do 100 mld zł, więc ostateczna realizacja wypłat subwencji była na poziomie 74%. Udzielone kwoty finansowania to około 74,5 mld zł w ramach całej tarczy finansowej, z tego 43,5 mld zł zostały przedsiębiorstwom umorzone, czyli ten wskaźnik umorzenia wyniósł 58%.

Przypomnę, że Polski Fundusz Rozwoju w całości pozyskał finansowanie na program, na tarczę finansową w formie emisji obligacji z gwarancją Skarbu Państwa – de facto mechanizm bardzo podobny do tego utworzonego kilkanaście lat temu w zakresie finansowania funduszu drogowego. Był to praktycznie ten sam mechanizm emisji obligacji i gwarancji Skarbu Państwa. Myślę, że tu taka dobra informacja, że średni koszt oprocentowania obligacji wyemitowanych na cel finansowania programu tarczy finansowej to zaledwie 1,7% więc jest to bardzo niskie oprocentowanie, w tej chwili praktycznie niedostępne dla żadnych krajów Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych, oczywiście w ujęciu realnym, biorąc pod uwagę wartość pieniądza w czasie, taki realny koszt tego programu w tej chwili jest ujemny.

Kwota umorzenia... kwota całego programu to 2,2% PKB, natomiast jeżeli weźmiemy pod uwagę to, że istotna część tych subwencji, ponad 30 mld zł, jest zwrotna, taki efektywny koszt programu jest na poziomie około 1,3–1,4% PKB.

Patrząc na poszczególne programy, to największym z nich było finansowanie udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom. W ramach pierwszej tarczy w 2022 r. to był pro-

gram realizowany między kwietniem a lipcem 2020 r., czyli w tym takim najtrudniejszym momencie, kiedy praktycznie większa część sektorów gospodarki podlegała restrykcjom pandemicznym, była zamknięta – ta kwota finansowania to 61,4 mld. Te informacje są w przesłanych do państwa materiałach. Tutaj mamy zarówno mikroprzedsiębiorstwa, jak małe i średnie firmy – kwota umorzenia 37%. Przypomnę, że to umorzenie subwencji zależało od spełnienia warunków w postaci kontynuacji działalności, utrzymania zatrudnienia, bo ten program głównie miał służyć ochronie miejsc pracy, a w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw 25% zależało od tego, czy faktycznie firma miała straty w okresie od udzielenia subwencji w kolejnych 12 miesiącach.

W przypadku tarczy finansowej dla małych i średnich firm 2.0, jak ją nazywamy, czyli w czasie drugiej i trzeciej fali pandemii, na przełomie 2020–2021 kwota udzielonych subwencji to było 7,3 mld zł. Tutaj kwota umorzenia proporcjonalnie jest trochę większa 5,7 mld zł, dlatego te warunki umorzenia były trochę bardziej korzystne dla przedsiębiorców. One bazowały już na innych tymczasowych ramach pomocy, które wtedy zostały przez Unię Europejską przyjęte i polegało to już bardziej na kompensowaniu faktycznych strat, kosztów, które ponosiły firmy najbardziej dotknięte restrykcjami podczas drugiej i trzeciej fali pandemii.

Jeżeli chodzi o duże przedsiębiorstwa, to tutaj rzeczywiście ta skala finansowania jest znacznie mniejsza, niż było zakładane w programie. Program zakładał, że nawet do 25 mld może być przeznaczone na udzielanie pożyczek zwykłych, preferencyjnych bądź dokapitalizowanie. Powiem od razu, że Polski Fundusz Rozwoju nie udzielił ani jednego finansowania w formie kapitałowej, to znaczy nie wchodziliśmy na udziały żadnej z firm w ramach tego programu. Całość finansowania miała charakter dłużny. Dużym firmom wypłaciliśmy 4 mld wsparcia. Większość tego finansowania to była forma zwrotna pożyczek, z których zdecydowana większość będzie spłacona. Kwota umorzenia to 0,8 mld zł. Też dobra informacja, że na 30 czerwca 100% wszystkich finansowań udzielonych w ramach tarczy finansowej dla dużych przedsiębiorstw jest obsługiwana i spłacana w terminie. Czwartym elementem była pożyczka dla LOT – 1,85 mld zł, która również jest terminowo obsługiwana.

Dodam, że w ramach całego programu tarczy finansowej udzieliliśmy finansowania około 350 tys. małych i średnich przedsiębiorstw, w których zatrudnionych było ponad 3,2 mln pracowników. Kiedy dokonywaliśmy ewaluacji tego programu, widzieliśmy, że praktycznie 100% tych firm przeszło bezpiecznie przez pandemię. Upadłości dotyczyły bardzo niewielkiej liczby przedsiębiorstw, około 150–200, więc to nawet tutaj statystycznie takie sytuacje się zdarzają – te wskaźniki były niższe niż przed pandemią, jeżeli chodzi o ryzyko finansowe dla firm. Bardzo istotnie poprawiły się na ten okres wskaźniki płynności sektora przedsiębiorstw, przed pandemią w marcu 2020 r. średni wskaźnik płynności dla sektora przedsiębiorstw pokrywał ich zobowiązania na około półtora miesiąca. W wyniku realizacji programu ten bufor finansowy wzrósł do 3 miesięcy, co myślę, miało też istotne znaczenie dla stabilności sektora przedsiębiorstw w Polsce w trakcie późniejszych turbulencji wywołanych chociażby kryzysem energetycznym czy wojną na Ukrainie.

Również mamy dobre dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli chodzi o rynek pracy. Ponad 90% firm, które otrzymały subwencje, nie zwalniało pracowników, a łączne zatrudnienie w firmach, które otrzymały finansowanie w okresie 12 miesięcy od jego otrzymania, wzrosło o 4%. Oczywiście mieliśmy taką sytuację, że w tych najbardziej dotkniętych pandemią sektorach straciło pracę około 350 tys. osób, tak jak to obserwujemy. Natomiast bardzo szybko te osoby znalazły zatrudnienie w innych sektorach gospodarki, dlatego, tak jak powiedziałem, jest ten łączny wzrost zatrudnienia o 4%.

Jeżeli łącznie byśmy oceniali skuteczność działań w zakresie tarczy finansowej, ale oczywiście to są również programy Banku Gospodarstwa Krajowego w czasie pandemii, to łączna kwota finansowania w związku z pandemią w polskiej gospodarce wyniosła około 8% PKB. Jest to mniej więcej dokładnie tyle, ile wynosi średnia dla krajów Unii Europejskiej. Natomiast biorąc pod uwagę, że w tym czasie realny wzrost PKB na mieszkańca w Polsce był ponad dwukrotnie wyższy niż w krajach Unii Europejskiej, niż wskaźnik upadłości firm – mamy najniższe bezrobocie w tej chwili w Unii Europejskiej

– jestem przekonany, że przy podobnym poziomie wydatkowania środków w ramach tych programów osiągnęliśmy znacząco lepszy wynik, czyli efektywność działania tarczy antykryzysowych była znacząco wyższa niż w krajach Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Czy ktoś z przedstawicieli Ministerstwa Finansów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Najwyższa Izba Kontroli? Nie widzę. Zatem otwieram dyskusję.

Tak, bardzo proszę, pani prezes.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Ja tylko jedną rzecz uzupełniającą, bo tutaj pan prezes Borys powiedział, że programy, które realizował PFR w ramach tarczy pomocowej dla przedsiębiorstw, były też uzupełniane programami BGK i nie jest to związane z funduszami przepływowymi. Było to 12 programów związanych z pomocą przedsiębiorcom w zakresie systemów gwarancyjnych i wykorzystania środków europejskich. Jest to zupełnie osobne zagadnienie, nieujęte w tej informacji, o którą państwo prosili, dotyczącą funduszy przepływowych.

Dodam jeszcze taką rzecz, że każdy fundusz przepływowy ma osobną ustawę, którą jest regulowany. Też forma prawna, która różni PFR i Bank Gospodarstwa Krajowego, to jest to, że PFR jest spółką prawa handlowego, BGK jest regulowany ustawą. Ponieważ czasami jest taki miks rozumienia tych naszych ról, to wolę, żeby tutaj to zostało też powiedziane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani poseł Izabela Leszczyna.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Przede wszystkim bardzo przepraszam za spóźnienie, musiałam być na sali w związku z pytaniem. Jeśli zapytam o coś, co państwo mówili, to też z góry przepraszam.

Pytanie do pani prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, bo rozumiem, że przy BGK mamy Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych. Pani prezes, chciałabym trochę więcej wiedzieć o mechanizmie finansowania zakupów zbrojeniowych w Korei. Gdyby pani prezes mogła powiedzieć, jaka jest kwota potencjalnych zobowiązań, kiedy te kredyty zostały czy zostaną zaciągnięte, na jaki okres, w jakiej walucie i z jakim oprocentowaniem. Czy te kredyty zostały uwzględnione – to może bardziej Ministerstwo Finansów – w wieloletnim planie finansowym państwa, czy trzeba będzie dokonywać korekty i jakby powiększać o te kredyty? To tyle do BGK. Wiem, że Najwyższa Izba Kontroli kontroluje fundusz antycovidowy, z tego, co wiem, z doniesień prasowych, więc pewnie będzie okazja do rozmawiania szerzej.

Natomiast do pana prezesa PFR... Panie prezesie, w 2020 r. mówił pan w mediach, że środki z tarczy finansowej, które będą spłacane, będą przeznaczone na redukcję długów PFR, tak żeby budżetu państwa w przyszłości nie obciążać. Czy tak się dzieje? Ponieważ słyszymy, że to PFR finansuje projekty z KPO, którego ciągle nie mamy. Tymczasem nie wiadomo, czy KPO w ogóle będzie, więc liczenie na przyszłe wpływy też może nas zawieść.

Rozumiem, że teraz pan jakby... To znaczy PFR te środki lokuje w te konkursy. Chciałabym wiedzieć, ile, bo pan mówił o umorzeniach i o pełnej kwocie, ale gdyby pan był łaskaw powtórzyć, ile tych środków zwróconych z tarczy finansowej jest, ile było zwróconych do PFR w sumie i ile jest zaangażowanych w projekty wynikające z KPO?

Mówi pan o obligacjach, że średni koszt to 1,7%. Czy mówi pan o rentownościach, jakie obligacje miały rentowności w chwili emisji, czy bierze pan pod uwagę koszt w ciągu finansowania całego długu, czyli ten okres zapadalności? W ogóle jaki jest ten okres zapadalności, kiedy te obligacje zapadają? NIK jednak wyliczyła, że tutaj potraktowani zostaliście państwo wspólnie jako dług poza budżetem, czyli BGK i PFR, że koszt w całym okresie zapadalności tego długu, finansowania go będzie o około 12 mld wyższy,

niż gdyby były to obligacje Skarbu Państwa. Chciałabym, żebyście się państwo do tego odnieśli, czy nie zgadzacie się z tym szacunkiem Najwyższej Izby Kontroli.

Kiedyś zwróciłam się do PFR w trybie dostępu do informacji publicznej, pytając, wydaje mi się o rzeczy, które nie są objęte, nie powinny być objęte tajemnicą handlową, bo przypomnijmy, mówimy tu cały czas o pieniądzach publicznych. PFR zaciągnął dług gwarantowany przez Skarb Państwa. Nie dalej jak wczoraj robiliśmy nowelizację ustawy o finansach publicznych, gdzie wręcz stworzyliśmy rezerwę, co jest kuriozalne w ogóle, ale stworzyliśmy rezerwę – rezerwa związana z funduszem, związana z pandemią COVID i wojną w Ukrainie. Ta rezerwa powstała przecież w jednym celu, żeby był tytuł do spłacania długu zaciągniętego przez fundusze BGK i tego PFR, który przecież był związany z pandemią COVID, bo to była tarcza finansowa. Będziemy te pieniądze polskiego podatnika przekazywać dużym strumieniem, coraz większym w kolejnych latach, jak rozumiem, do państwa, więc mówimy o pieniądzach publicznych. Dlatego jak pytam pana w trybie dostępu do informacji publicznej o to, ile środków z tej pomocy otrzymały spółki Skarbu Państwa, to nie wydaje mi się, żeby to była tajemnica handlowa.

Myślę, że dzisiaj pan prezes może powiedzieć oprócz tego, ile tych środków mamy zwróconych i ile jest zaangażowanych w projekty KPO... Chciałabym wiedzieć przynajmniej, jaki procent pomocy udzielonej spółkom Skarbu Państwa został zwrócony. Czyli uznaliście państwo, że nie umarzacie, tylko spółki powinny coś zwrócić. Czy w ogóle uznaliście w przypadku jakiejś spółki, że coś powinny zwrócić? Czy tylko małe i średnie przedsiębiorstwa zwracają, a nasze giganty, które podobno genialnie sobie radzą, fantastycznie ze wszystkim, dostały od podatników w prezencie te tarcze? Chciałabym wiedzieć, ile takich pieniędzy podatnika tam poszło. Tym bardziej, że idzie ciągle i dużo, i przy dopłatach za kilowatogodzinę, węgiel i tysiąc innych rzeczy.

Chyba na razie to tyle. Gdybym mogła prosić o odpowiedzi na te pytania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś jeszcze ma pytania? Pani poseł Skowrońska, bardzo proszę.

Posel Krystyna Skowrońska (KO):

Moje pytanie do BGK jest następujące: Ile państwo wyemitowaliście papierów wartościowych? Jakie państwo macie saldo na wszystkich rachunkach, poza rachunkami przepływowymi? Ile jest tych rachunków? Jakie jest zadłużenie tych podmiotów łącznie? Myślę, że łącznie taką informację państwo możecie podać.

Teraz następujące pytanie do PFR. Łączna wartość, kwota emisji papierów wartościowych od roku 2019 z podziałem... może od 2020 r. od pandemii, z podziałem odrębnie dla każdego roku...

Po drugie, pan prezes powiedział rzecz następującą o obligacjach, że część obligacji, jak wypuszczaliście państwo, była oprocentowana 1,7%. Tam zapadalność jest... to były obligacje dziesięcioletnie i dłuższe, i w okresie, kiedy stopa na rynku wynosiła 0,2% (redyskonto weksli 0,2%). Zatem wszystkie papiery wartościowe, które kupiły te podmioty – to z tego tytułu one mają w swoich portfelach te obligacje i ich oprocentowanie – one ponoszą dzisiaj ten ciężar. Jednak przy wyłączeniu obligacji, które były emitowane w sytuacji, kiedy mieliśmy 0,2% stopy redyskonta weksli, to ostatnie czy inne emisje, tak jak BGK, to rentowność papierów wartościowych, oprocentowanie obligacji jest powyżej 6,5%. Zatem w tym zakresie jest to dla nas istotne, ważne, żeby nie powiedzieć, że tak tanio...

Chciałabym zapytać PFR o wszystkie fundusze, nie tylko o fundusz covidowy, które macie państwo w swoim portfelu, plus, tak jak powiedziała pani poseł Leszczyna, macie fundusze inwestycji lokalnych i inne, które mają być prefinansowaniem dla programów KPO, i zobowiązania długoterminowe z funduszu emisji papierów wartościowych – łącznie gdyby policzyć.

Jeszcze mam jedno pytanie do PFR. W stosunku do podmiotów, którym udzieliliście państwo tarczy antycovidowej i przy poziomie umorzenia, o którym pan prezes powiedział, jak wygląda dzisiaj windykacja zobowiązania w stosunku do podmiotów, którym udzielono tej pomocy. Jak procedujecie, ile państwo macie, powiedziałabym, wniosków

ocenionych jako pozytywne albo jaką inną formę pomocy w przypadku niespełnienia kryteriów pomocy tarczy antycovidowej? W jaki sposób wyglądają państwa uzgodnienia, renegecje dotyczące bądź windykacji, bądź wydłużenia terminu, bądź przeniesienia na inny rodzaj zobowiązania? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Dołączyła do nas pani poseł Sowińska. Czy pani poseł ma jakieś pytanie?

Posel Anita Sowińska (Lewica):

Nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Pan poseł Szlachta?

Posel Andrzej Szlachta (PiS):

Nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Pan poseł Gawęda?

Posel Adam Gawęda (PiS) – spoza składu podkomisji:

Nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi. Bardzo proszę, pani prezes.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Dziękuję. Mam nadzieję, że udało mi się spisać wszystkie pytania.

Pani poseł pytała o Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych. Ten fundusz jest prowadzony pod klauzulą zastrzeżone i żadnych informacji à propos tego funduszu nie możemy jako bank udzielać. Dodatkowo obowiązuje nas w tym względzie jeszcze tajemnica bankowa.

Przepraszam, że muszę takich informacji udzielać, bo państwo się denerwują na to, że obowiązuje mnie po prostu reguła prawa. Proszę, żeby się z tego powodu na mnie tutaj nie denerwować, bo są rzeczy, o których możemy powiedzieć, i są rzeczy, o których nie możemy powiedzieć. Te wszystkie informacje, które są ogólnie dostępne, są tak naprawdę udostępnione przez nas i tylko takich informacji możemy udzielać. Jeszcze raz mówię, szczegółowe zapytania wyłącznie mogą być kierowane do właścicieli, dlatego że BGK jest operatorem tych funduszy przepływowych.

Suma łącznie bilansowa wszystkich funduszy przepływowych to są 273 mld 462 mln zł i to jest dana na koniec marca 2023 r.

Co do kwestii covidowych to fundusz covidowy jest w dyspozycji KPRM i to on jest dysponentem tego funduszu i bank działa na zlecenie KPRM w zakresie zasilania i wydatkowania zgodnie z poleceniami, i zgodnie z ustawą, która reguluje funkcjonowanie funduszu COVID.

Głównymi źródłami zasileń tych funduszy, zgodnie z ustawami, to są obligacje lub instrumenty dłużne. Również Skarb Państwa może zasilać bezpośrednio z budżetu te fundusze. Powtórzę, łącznie tych funduszy jest 20.

Pani poseł pytała jeszcze o sumę. Tutaj nie bardzo rozumiem pytania, dlatego nie wiem jak się do niego odnieść. Jak wszystkie podmioty... jaka to jest suma tych wszystkich podmiotów... Co pani miała na myśli?

Posel Krystyna Skowrońska (KO):

Pytałam o łączne oblige wszystkich rachunków poza rachunkami przepływowymi, których dysponentem są... to znaczy, których właścicielami są inni dysponenci części budżetowych, taką informację łączną.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Ministerstwa inne?

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Tak.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Jest to objęte tajemnicą bankową, bo to jest rachunek bankowy. Dysponentem jest dane ministerstwo, które dysponuje tym rachunkiem.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dobrze, ale mam pytanie takie, pani prezes... Mogę?

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Takie pytanie mogę zadać dzisiaj do Ministerstwa Finansów?

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Do każdego ministerstwa, które posiada taki rachunek.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dobrze.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Ponieważ to jest w domenie tylko właścicieli.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dobrze, ależ oczywiście, do właściciela. Dziękuję.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Dziękuję bardzo. Przepraszam, nie wiem, czy jakieś pytanie pani poseł Leszczyna pominęłam?

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych, bo to było przede wszystkim przedmiotem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo proszę, pan prezes.

Prezes zarządu PFR Paweł Borys:

Pierwsze pytania dotyczyły emisji obligacji przez Polski Fundusz Rozwoju. Program rzeczywiście był tak skonstruowany, że PFR miał obowiązek organizacji finansowania na program tarczy finansowej. Łącznie na ten cel wyemitowaliśmy blisko 74 mld obligacji. Terminy zapadalności są 3-, 5-, 7- i 10-letnie. Średni taki termin zapadalności jest około 5 lat. Pierwsze spłaty obligacji będą przypadały na przyszły rok. Zarządzaliśmy, wydaje mi się, w sposób taki bezpieczny tą strukturą zapadalności.

Banki zarabiają oprocentowanie takie, które...

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Prezes zarządu PFR Paweł Borys:

Tak, my się troszczymy tutaj o niskie koszty dla podatnika, mniej dla banków. Natomiast ważne zagadnienie, wydaje mi się, tutaj poruszone to jest kwestia kosztu obsługi tego długu. Rzeczywiście w przestrzeni publicznej pojawiło się takie dosyć niefortunne sformułowanie ze strony prezesa Najwyższej Izby Kontroli, o ile pamiętam, dotyczące tego, że koszt obsługi tych obligacji jest o ponad 12 mld wyższy, niż gdyby to były obligacje Skarbu Państwa. Chciałem sprostować tę informację, ponieważ jest tak, że zarówno Bank Gospodarstwa Krajowego, jak i Polski Fundusz Rozwoju emitował te obligacje około 50–60 punktów bazowych, czyli 0,5–0,6% powyżej obligacji Skarbu Państwa. Natomiast ta różnica wynika praktycznie w całości z podatku od instytucji finansowych, więc

tenże podatek trafia z powrotem do budżetu państwa. Z perspektywy finansów publicznych nie istnieje coś takiego jak wyższy koszt o 12 mld, de facto koszt finansowania przez BGK czy Polski Fundusz Rozwoju jest prawie taki sam, jak byłby to Skarb Państwa, co jest naturalne, ponieważ to są obligacje gwarantowane przez Skarb Państwa. W toku późniejszych prac legislacyjnych, te obligacje zostały zwolnione ostatecznie z tego podatku od instytucji finansowych i w tej chwili ten koszt emisji jest bliski kosztowi obligacji skarbowych.

Powiem tylko, że tarcza finansowa podlegała bardzo kompleksowej, takiej wnikliwej kontroli Najwyższej Izby Kontroli i w zakresie emisji obligacji nie stwierdzono jakichkolwiek uchybień, nie ma tam żadnych zastrzeżeń w raporcie pokontrolnym, który Polski Fundusz Rozwoju otrzymał. Jestem też przekonany, że od strony ekonomicznej było to absolutnie ekwiwalentne i w interesie Skarbu Państwa.

Natomiast, jeżeli chodzi o spłaty, powiązane z tym też kwestie finansowania KPO, to rzeczywiście z tych 74,5 mld zł, tak jak powiedziałem, 43,5 mld zł jest umorzone. To oznacza, że spłaty powinny wynieść około 31 mld zł. Na ten moment, bo takie pytanie też było, spłaconych jest już ponad 15 mld zł. Spodziewamy się, że do końca tego roku spłaconych będzie około 20 mld zł. Środki te po prostu lokujemy jako wolna płynność, która może służyć dwóm rodzajom wydatków. Jeden to jest albo spłata tych zaciągniętych obligacji, bo takie było uzasadnienie, że to PFR emitował, ponieważ duża część tego programu jest zwrotna, więc tylko różnica pomiędzy umorzeniem a kwotą obligacji będzie w przyszłości wnoszona ze środków budżetowych na pokrycie tych zobowiązań. Natomiast rzeczywiście przyjęta przez Sejm ustawa wdrożeniowa dotycząca KPO mówi o tym, że Polski Fundusz Rozwoju „zapewnia finansowanie KPO”. Innymi słowy, ustawodawca postawił przed PFR takie zadanie, żeby po prostu zapewnić finansowanie KPO na tym etapie bądź po prostu na etapie całościowym jego wdrożenia, żeby zapewnić pełne bezpieczeństwo finansowe z perspektywy wszystkich instytucji, które w tym programie biorą udział, a często to są przedsiębiorcy, którzy mają podpisane kontrakty na wykonanie określonych prac i muszą mieć też pewność otrzymania zapłaty, więc takie było uzasadnienie. Na ten moment wypłacona kwota w ramach tego prefinansowania KPO to jest ponad 3 mld zł. Natomiast trwa też wiele przetargów, które się kończą i zakładamy, że ta kwota finansowania w kolejnych miesiącach będzie rosła, ponieważ będzie już zaawansowanie poszczególnych inwestycji.

Poza tarczą finansową, tak jak powiedziałem, my nie prowadzimy innych w ramach tego samego rachunku funduszy przepływowych czy celowych. Dysponujemy funduszami inwestycyjnymi, które finansujemy z kapitału wniesionego do PFR. Nie mamy tam zobowiązań dłużnych, więc nie rodzi to dodatkowych zobowiązań z perspektywy finansów publicznych. Wręcz odwrotnie, te fundusze przynoszą też stopy zwrotu. Polski Fundusz Rozwoju w ostatnich latach ma łączny zysk netto przekraczający 1 mld zł.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące spółek Skarbu Państwa, to liczba udzielonych finansowań w ramach tarczy finansowej dla dużych przedsiębiorstw, tu głównie mówimy o dużych przedsiębiorstwach, to jest około 270 finansowań. Nie oznacza to 270 podmiotów, bo czasami firmy korzystały częściowo z pożyczki, a częściowo z takiej pożyczki preferencyjnej, czyli z dwóch instrumentów. Ta liczba podmiotów łącznie przekracza 150. Wśród tych firm jest tylko kilka spółek Skarbu Państwa, mówię o programie dla dużych przedsiębiorstw. Duże finansowanie, takie największe otrzymały spółki z branży węglowej, zwłaszcza JSW i PGG oraz LOT. Są to nasze największe finansowania dla spółek Skarbu Państwa.

Tak jak powiedziałem wcześniej, wszystkie te finansowania, nie tylko dotyczy to spółek Skarbu Państwa, ale w ogóle wszystkich dużych przedsiębiorstw, na koniec czerwca były terminowo spłacane i regulowane. Wyjątek stanowi jedynie Polska Grupa Górnicza, bo tutaj na bazie też przyjętych specjalnych regulacji ustawowych w tym zakresie... Przypomnę, że Sejm przyjął taką regulację zawieszającą spłatę pożyczki udzielonej PGG właśnie do czasu zatwierdzenia całego programu negocjowanego z Komisją Europejską w zakresie wsparcia sektora wydobywania węgla kamiennego. Wszystkie te płatności są dokonywane.

Mamy też mniejsze spółki Skarbu Państwa, dziesiątki spółek, którymi zarządzają samorządy w tarczy dla małych i średnich przedsiębiorstw, natomiast są to już mniejsze kwoty. Wśród dużych firm mamy podmioty prywatne, głównie z sektorów najbardziej narażonych na skutki pandemii, takich jak sektor turystyki, targów itp.

Jeżeli chodzi o windykację zobowiązań, to tak jak powiedziałem, w przypadku dużych firm nie mamy problemów. Monitorujemy ten portfel, wszystkie zobowiązania regulowane są terminowo.

Jeżeli chodzi o małe i średnie przedsiębiorstwa, to wskaźnik niespłaconych zobowiązań waha się, tak oscyluje około 4%. Są to przeterminowane zobowiązania. Jest to niski wskaźnik, bowiem w sektorze bankowym ten wskaźnik tzw. NPL tych zobowiązań przeterminowanych akurat w sektorze mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw zwykle jest znacznie wyższy, więc można powiedzieć, że spłata tych zobowiązań przebiega w sposób prawidłowy. Oczywiście jest wdrożony cały proces dotyczący windykacji tych zobowiązań. Polega on na tym, że jeżeli zobowiązania są przeterminowane 90 dni, to dokonujemy tzw. miękkiej windykacji, czyli są telefony, przypomnienia. Zadania te realizują banki. Jeżeli mówimy o dłuższym przedawnieniu, trafia to już do Polskiego Funduszu Rozwoju, który przekazuje taką wierzytelność do wybranych kilku firm windykacyjnych, które specjalizują się w realizacji takiego procesu. Mamy z tymi firmami ustalonych kilka scenariuszy takich windykacyjnych, które mówią, co może być zaoferowane takiemu przedsiębiorcy w danej sytuacji. Staramy się zwykle iść maksymalnie na rękę przedsiębiorcom, ale w takim zakresie, jak to jest dopuszczone przepisami pomocowymi i obowiązującymi regulacjami prawa.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Pani poseł Leszczyna chciała dopytać o coś? Bardzo proszę.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Bardzo dziękuję. Naprawdę krótko. Po pierwsze, proszę, żeby MF mi odpowiedziało, czy ten kredyt koreański został uwzględniony w tegorocznej prognozie wieloletniego planu finansowego państwa, czy trzeba tę przestrzeń tam dodać. To po pierwsze.

Do pana prezesa krótkie pytanie. Czy to jest tak, że PFR finansuje tylko projekty grantowe, a tych pożyczkowych nie? Czy tu jest jakieś rozróżnienie? Panie prezesie, może zgubiłam tę informację, ale takie dwie liczby mnie interesują: jaki procent, bez absolutnie wchodzenia jaka firma i co, ale ten podział na „misie” i na duże przedsiębiorstwa, czyli jaki procent środków, które zostały wypłacone z tarczy dla małych i średnich przedsiębiorstw został umorzony i jaki procent środków wypłaconych dla dużych firm został umorzony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję za syntetyczne pytanie.

Zaraz pan prezes odpowie, mam nadzieję również zwięźle, ale jeszcze pani poseł Skowrońska chciała zadać pytanie. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję za zastrzeżenie. Mój wniosek dotyczy przedstawicieli Ministerstwa Finansów uczestniczących w posiedzeniu, aby to, o czym pani prezes powiedziała, objęcie tajemnicą bankową informacji związanych m.in. z tymi rachunkami przepływowymi, o których mówimy, u dysponentów części budżetowej, a taki nadzór sprawuje minister finansów... Poprosiłabym uprzejmie o informację, ile rachunków BGK na całą łączną kwotę... albo wskazanie trybu, z jakim mogłabym się z tą informacją zapoznać... Jako posłowie mamy określony dostęp, a ta informacja nie jest przekazywana poza samymi informacjami dotyczącymi wykonania budżetu. Dziękuję bardzo.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Tylko krótkie doprecyzowanie.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo proszę.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

O fundusze celowe chodzi, nie przepływowe, rachunki celowe, żebyśmy nie pomylili tutaj dwóch tak naprawdę rzeczy.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Rozumiem, że przepływowe do rozliczeń.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Przepływowe to są te, które prowadzimy, i sprawozdania są ...

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Do rozliczenia ...

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Celowy to jest rachunek bankowy. W dyspozycji danego ministerstwa.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Celowy.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Chciałam doprecyzować, żeby...

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ależ bardzo dziękuję. To jest mój wniosek dotyczący przedstawicieli uczestniczących Ministerstwa Finansów, tak abyśmy mieli zwrotną informację, kiedy będziemy mogli posiadać taką wiedzę w tym temacie, o którym mówiłam. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy pani prezes ma jeszcze coś do dodania?

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Tak, bardzo króciutko. Szanowni państwo, w odniesieniu do tego oprocentowania obligacji, zjawisko kryzysowe faktycznie pokazuje to, co pani poseł powiedziała, że to banki dzisiaj mogą ponosić większe koszty, ale my patrzymy w kontekście funduszy przepływowych z długą perspektywą. Kiedy były zasilone fundusze, tak jak Krajowy Fundusz Drogowy również obligacjami, to było 20 lat temu. Jest to po prostu fluktuacja rynku, że czasami jest tak, że na tych obligacjach zarabiają akurat ci, którzy je pozyskują, w innych momentach jest to po prostu strata. Natomiast jest to okres kryzysowy i takie zjawisko, jak pani poseł powiedziała, występuje. Jednak my musimy patrzeć na 20 funduszy przepływowych w długim okresie i te formy zasilania, które realizujemy, a to jak są faktycznie obligacje, jakie mają ceny, to dyktuje rynek i my po prostu według rynkowych zasad to sprzedajemy.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

W sytuacji inflacyjnej zdecydowanie ten horyzont czasowy pokazał, że zainwestowane wolne środki przy nadpłynności sektora... one w jakiś sposób były przychodowymi. Z drugiej strony okazywały się z możliwością przeniesienia na stronę kosztową, czyli zaoferowania określonych lokat. W tej sytuacji, w takim portfelu w sytuacji kryzysowej to jest przeniesienie po prostu tego na rynek – chcę, żeby jasno też wybrzmiało – i z tego powodu ceny lokaty oferowanej na rynku też są niższe niż wskaźnik, dlatego że portfel jest wypełniony jeszcze obligacjami, dla których rentowność jest wyjątkowo niska, co mógł sobie Narodowy Bank Polska zrobić, ustalić, bo z tego tytułu ryzyka sam nie ponosił, tylko po prostu zostałoby to przeniesione na rynek. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję.

Bardzo proszę, pani prezes.

Prezes zarządu BGK Beata Daszyńska-Muzyczka:

Ostatnie dwie rzeczy, szanowni państwo. Wszystkie raporty dotyczące właśnie finansów w funduszach przepływowych są raportowane zgodnie z wymogami do Eurostatu, tak że cały dług jest ujmowany w regulacjach Eurostatu w pełnym wymiarze. To tylko tak informacyjnie.

Ostatnią rzecz, prześlemy państwu – tak, żeby został ślad po tym, co tutaj mówiliśmy – raporty, sprawozdania kwartalne ze wszystkich funduszy przepływowych, z wyłączeniem Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych, i dołączymy tę jedną kartkę, którą tutaj pan dyrektor odczytał, czyli suma bilansowa, wpływy i wypływy od roku 2019 do marca 2023 r.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę o syntetyczną wypowiedź pana prezesa.

Prezes zarządu PFR Paweł Borys:

Jeżeli chodzi o te kwoty umorzenia, to na poszczególne programy, czyli przypomnę, tarcza finansowa małe i średnie przedsiębiorstwa 2020 r. – kwota łącznego finansowania, to jest 61,4 mld zł, a kwota umorzenia 47 mld zł, czyli ten wskaźnik umorzenia 60%. Maksymalny wskaźnik, który firmy mogą uzyskać, był 75%. Ten niższy wskaźnik umorzenia wynika głównie z tego, że w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw warunkiem było umorzenie uzależnione od rzeczywistej straty w przypadku 25%, a wyniki tych firm były lepsze i tam wskaźnik umorzenia nie w mikro-, ale w małych i średnich przedsiębiorstwach był trochę niższy.

Jeżeli chodzi o tarczę finansową małych i średnich przedsiębiorstw 2.0, czyli to był taki mechanizm pokrywania strat firm na bazie innej podstawy pomocowej Unii Europejskiej, utworzonej właśnie na przełomie 2020–2021. Tutaj wskaźnik... to znaczy kwota udzielonego finansowania 7,3, umorzenie 5,7, czyli umorzenie 78%. Różnica wynika z tego, że firmy dostawały finansowanie w oparciu o prognozę swoich strat i kosztów na kolejne miesiące. Później rzeczywiste wyniki też okazały się trochę lepsze niż te prognozy, stąd ostateczna kwota umorzenia nie 100%, tylko 78%.

Jeżeli chodzi o duże przedsiębiorstwa – kwota finansowania 4 mld zł, kwota umorzenia 860 mln zł, czyli tu umorzenie tylko 21,5%. Wynika to z faktu, że większość tego finansowania to były pożyczki w 100% zwrotne, w mniejszym stopniu preferencyjne. Tutaj głównym takim zadaniem było dostarczanie płynności. Podsumowanie – cały program 74,5 mld zł, umorzenie 43,5 mld zł, więc średni wskaźnik umorzenia 58%. Oznacza to, że koszt programu tarczy finansowej, to jest, tak jak mówiłem, około 1,3–1,4% PKB.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Ministerstwo Finansów.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Makroekonomicznej Ministerstwa Finansów Tomasz Szałwiński:

Tomasz Szałwiński, Departament Polityki Makroekonomicznej.

Odnosnie do pytania, co jest ujmowane w wieloletnim planie finansowym państwa – oczywiście projekcje zarówno wszystkich wydatków zbrojeniowych, w tym ministerstwa obrony, jak i Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych ujmowane są w wieloletnim planie finansowym państwa i to są zarówno wydatki, jak i zadłużenie. Czyli wiemy, że głównym wpływem Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych to są emisje długu, stąd pochodzą jego wpływy głównie, aczkolwiek nie tylko. I ta kwota zaciągniętych zobowiązań czy emisji długu, konkretnie rzecz biorąc, na dany rok jest ujmowana zarówno w wieloletnim planie finansowym państwa, jak i w projekcie ustawy finansowej na dany rok. Oprócz tego mamy jeszcze strategię zarządzania długiem, gdzie też pokazujemy na przyszłość zadłużenie poszczególnych funduszy w BGK. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś głosy? Nie widzę.

Posel Krystyna Skowrońska (KO):

Ja.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dobrze, bardzo proszę.

Posel Krystyna Skowrońska (KO):

Do pana prezesa PFR. Ja pytałam o kwotę główną, to znaczy łączne saldo obligacji wyemitowanych przez PFR na koniec 2022 r. – łączną kwotę emisji.

Prezes zarządu PFR Paweł Borys:

Tak, to jest ta kwota, bo szanowni państwo, my nie prowadzimy już później żadnych programów, nie osiągnęliśmy żadnych dodatkowych zobowiązań niż te w 2020–2021 r., jeszcze żadne obligacje z kolei nie zapadały, więc łącznie to jest ta kwota 74 mld zł.

Posel Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś głosy? Nie widzę.

Szanowni państwo, bardzo serdecznie dziękuję za nasze posiedzenie. Na początku były emocje, ale myślę, że każdy zabrał głos w takim czasie i zakresie, w jakim chciał.

Posel Krystyna Skowrońska (KO):

Niepotrzebnie pan do tego doprowadził.

Przewodniczący poseł Marcin Porzucek (PiS):

Cieszę się, że później był porządek.

Drodzy państwo, bardzo serdecznie dziękuję PFR za sprawną koordynację działań związanych z sytuacją covidową, dzięki temu udało nam się utrzymać miejsca pracy i stan polskiej gospodarki. Bardzo dziękuję BGK, szczególnie także w imieniu samorządów, które są zadowolone z tych środków, które w ramach współpracy także z BGK udaje się kierować na cele przez nie wskazane. Bardzo serdecznie dziękuję.

Zamykam posiedzenie podkomisji.